

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia _____ 2019 r.

w sprawie przeprowadzania i dokumentowania niektórych czynności przez funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Na podstawie art. 23 ust. 10 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2018 r. poz. 2387, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki przeprowadzania i dokumentowania przez funkcjonariusza Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zwanego dalej „funkcjonariuszem”, czynności:

- 1) wydawania osobom poleceń określonego zachowania się,
 - 2) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości,
 - 3) zatrzymywania osób w trybie i w przypadkach określonych w przepisach ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1987 i 2399 oraz z 2019 r. poz. 150, 679 i 1255),
 - 4) przeszukiwania osób i pomieszczeń w trybie i w przypadkach określonych w przepisach ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego,
 - 5) obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom
- o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1-4 i 6 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, zwanej dalej „ustawą”.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 2245 i 2399 oraz z 2019 r. poz. 53, 125 i 1091.

§ 2. 1. Funkcjonariusz przystępując do przeprowadzania czynności, o których mowa w § 1 pkt 1-3, podaje swój stopień, imię i nazwisko, w sposób umożliwiający odnotowanie tych danych, przyczynę ich podjęcia, a na żądanie osoby, wobec której przeprowadza czynności, podaje podstawę prawną przeprowadzania czynności.

2. Funkcjonariusz nieumundurowany przystępując do przeprowadzania czynności, o których mowa w § 1 pkt 1-3, oraz funkcjonariusz przystępujący do przeprowadzania czynności, o której mowa w § 1 pkt 4, wykonuje obowiązki wymienione w ust. 1, a także okazuje legitymację służbową, a na żądanie osoby, wobec której przeprowadza czynności, umożliwia odnotowanie danych w niej zawartych.

3. Po zakończeniu czynności, o których mowa w § 1:

- 1) pkt 1, 2 i 5, funkcjonariusz informuje osobę, wobec której podjęto czynność, o prawie złożenia zażalenia do prokuratora właściwego ze względu na miejsce przeprowadzenia tej czynności, stosownie do art. 23 ust. 7 ustawy;
- 2) pkt 3 i 4, funkcjonariusz informuje osobę, wobec której podjęto czynność, o prawie złożenia zażalenia do właściwego sądu, stosownie do przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.

§ 3. W przypadku ujawnienia w toku wykonywania czynności, o których mowa w § 1, przedmiotów, które stwarzają niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia, funkcjonariusz niezwłocznie podejmuje, w granicach dostępnych środków, czynności ochronne, w szczególności zabezpiecza zagrożone miejsce przed dostępem osób postronnych oraz zawiadamia o konieczności podjęcia działań mających na celu usunięcie tego niebezpieczeństwa dyżurnego oficera operacyjnego Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zwanej dalej „ABW”, albo dyżurnego właściwej miejscowo jednostki Policji.

§ 4. Przeprowadzanie przez funkcjonariusza czynności określonych w § 1 pkt 3 i 4 w stosunku do:

- 1) uwierzytelnionych w Rzeczypospolitej Polskiej szefów przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych,
- 2) osób należących do personelu dyplomatycznego przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych,
- 3) osób należących do personelu administracyjnego i technicznego przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych,

- 4) członków rodzin osób wymienionych w pkt 1-3, jeżeli pozostają z nimi we wspólnocie domowej,
 - 5) innych osób korzystających z immunitetów dyplomatycznych na podstawie ustaw, umów międzynarodowych lub powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych,
 - 6) kierowników urzędów konsularnych i innych urzędników konsularnych państw obcych,
 - 7) osób zrównanych z osobami wymienionymi w pkt 1-6 na podstawie umów międzynarodowych lub powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych
- regulują przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.

§ 5. 1. Funkcjonariusz odstępuje od przeprowadzania czynności określonych w § 1 pkt 3 i 4, w przypadku gdy osoba, wobec której je podjęto, w sposób niebudzący wątpliwości wykaże, że korzysta z immunitetu parlamentarnego, sędziowskiego lub prokuratorskiego.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadkach określonych w ustawach oraz w przypadku działań funkcjonariusza podjętych w ramach obrony koniecznej lub stanu wyższej konieczności. W tych przypadkach funkcjonariusz niezwłocznie powiadamia, drogą służbową, Szefa ABW.

§ 6. W uzasadnionych przypadkach funkcjonariusz może przybrać do udziału w czynnościach, o których mowa w § 1 pkt 3-5, osobę posiadającą wiedzę specjalistyczną, w celu zabezpieczenia prawidłowego przebiegu toku postępowania.

Rozdział 2

Wydawanie osobom poleceń określonego zachowania się

§ 7. O wydaniu osobie polecenia określonego zachowania się w granicach niezbędnych do wykonania czynności określonych w art. 23 ust. 1 pkt 2-5a ustawy lub wykonywania innych czynności służbowych podejmowanych w zakresie i w celu:

- 1) realizacji ustawowych zadań ABW – funkcjonariusz zamieszcza w notatce służbowej sporządzanej w przypadku, o którym mowa w § 12 ust. 1, albo w protokole sporządzanym w przypadkach, o których mowa w § 15 ust. 1 i § 25, wzmiankę opisującą:
 - a) czas i miejsce przeprowadzenia czynności,
 - b) cel i opis przeprowadzonej czynności,
 - c) informację o pouczeniu osoby o przysługującym jej prawie, o którym mowa w art. 23 ust. 7 pkt 1 ustawy;

- 2) uniknięcia bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa osób i mienia, gdy jest to niezbędne do sprawnego i zgodnego z prawem wykonywania czynności wymienionych w pkt 1 albo uniknięcia zatarcia śladów przestępstwa – funkcjonariusz sporządza notatkę służbową, która zawiera w szczególności:
 - a) imię, nazwisko i stanowisko służbowe funkcjonariusza,
 - b) czas i miejsce przeprowadzenia czynności,
 - c) cel i opis przeprowadzenia czynności,
 - d) informację o pouczeniu osoby o przysługującym jej prawie, o którym mowa w art. 23 ust. 7 pkt 1 ustawy,
 - e) podpis funkcjonariusza.

Rozdział 3

Legitymowanie osób

§ 8. Funkcjonariusz przeprowadza czynność legitymowania osoby, gdy jest to niezbędne w szczególności do:

- 1) ustalenia tożsamości osoby podejrzewanej o popełnienie przestępstwa, którego ściganie należy do zadań ABW;
- 2) ustalenia świadka przestępstwa lub zdarzenia powodującego zagrożenie bezpieczeństwa państwa;
- 3) wykonania polecenia wydanego przez sąd lub prokuratora;
- 4) poszukiwania osoby ukrywającej się przed organami ścigania albo wymiarem sprawiedliwości;
- 5) dokonania zatrzymania osoby;
- 6) dokonania przeszukania pomieszczenia lub osoby;
- 7) dokonania kontroli osobistej, o której mowa w art. 23a ustawy;
- 8) przeglądania zawartości bagaży lub sprawdzania ładunków, o których mowa w art. 23b ustawy.

§ 9. 1. Funkcjonariusz ustala tożsamość osoby legitymowanej na podstawie:

- 1) dowodu osobistego;
- 2) dokumentu paszportowego;
- 3) zagranicznego dokumentu tożsamości;
- 4) dokumentu elektronicznego, o którym mowa w art. 19e ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne

(Dz. U. z 2019 r. poz. 700, 730 i 848), który, odpowiednio na żądanie funkcjonariusza, został okazany lub przekazany celem potwierdzenia integralności, pochodzenia i ważności tego dokumentu elektronicznego;

- 5) dokumentu publicznego w rozumieniu ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz. U. 2019 r. poz. 53 i 1091) oznaczonego numerem i serią, który zawiera:
 - a) nazwę organu wydającego, oraz
 - b) fotografię osoby, której dokument wydano.

2. W przypadku, gdy ustalenie tożsamości osoby legitymowanej na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 1, nie jest możliwe, tożsamość tej osoby ustala się na podstawie oświadczenia innej osoby:

- 1) która jest funkcjonariuszowi znana osobiście;
- 2) której tożsamość została ustalona w sposób, o którym mowa w ust. 1 lub w pkt 1.

§ 10. W przypadku legitymowania osoby znajdującej się w pojeździe, funkcjonariusz, ze względów bezpieczeństwa, może żądać, aby osoba legitymowana opuściła pojazd.

§ 11. Funkcjonariusz może odstąpić od legitymowania osoby, która jest mu znana osobiście.

§ 12. 1. Z przeprowadzonej czynności legitymowania osoby funkcjonariusz sporządza notatkę służbową, która zawiera w szczególności:

- 1) imię, nazwisko i stanowisko służbowe funkcjonariusza;
- 2) czas i miejsce przeprowadzenia czynności;
- 3) imię, nazwisko, datę urodzenia i miejsce zamieszkania osoby legitymowanej;
- 4) cechy dokumentu, na podstawie którego stwierdzono tożsamość osoby legitymowanej;
- 5) przyczynę legitymowania;
- 6) wzmiankę o pouczeniu osoby legitymowanej o przysługującym jej prawie, o którym mowa w art. 23 ust. 7 pkt 1 ustawy;
- 7) podpis funkcjonariusza.

2. W przypadku, gdy informacja o przeprowadzonej czynności legitymowania osoby została zamieszczona w protokole sporządzonym w przypadkach, o których mowa w § 15 ust. 1 i § 25, przepisu ust. 1 nie stosuje się.

Rozdział 4

Zatrzymywanie osób

§ 13. Funkcjonariusz przeprowadza czynność zatrzymania osoby w przypadku, gdy poweźmie uzasadnione przypuszczenie, że osoba zatrzymywana popełniła przestępstwo, którego ściganie należy do ustawowych zadań ABW, a zachodzi obawa jej ucieczki lub ukrycia się albo zatarcia śladów przestępstwa bądź też nie można ustalić jej tożsamości.

§ 14. 1. Funkcjonariusz przy zatrzymywaniu osoby:

- 1) wykonuje czynności określone w § 2 ust. 1, a funkcjonariusz nieumundurowany także czynności określone w § 2 ust. 2;
- 2) sprawdza, czy osoba zatrzymywana posiada przy sobie broń lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo przedmioty mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przepadkowi, a także urządzenia telekomunikacyjne i teleinformatyczne;
- 3) odbiera broń i przedmioty, o których mowa w pkt 2;
- 4) legitymuje osobę zatrzymywaną;
- 5) informuje osobę zatrzymywaną o zatrzymaniu oraz uprzedza o obowiązku podporządkowania się wydawanym poleceniom, a także o możliwości użycia środków przymusu bezpośredniego w przypadku niepodporządkowania się wydanym poleceniom;
- 6) doprowadza osobę zatrzymaną do jednostki organizacyjnej ABW, prokuratury lub jednostki Policji.

2. W przypadku zatrzymywania osoby, co do której z posiadanych informacji lub okoliczności faktycznych wynika, że może posiadać broń lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia, funkcjonariusz, w uzasadnionych przypadkach, przystępując do zatrzymania, poprzedza je okrzykiem „ABW!” lub „Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego!”, a następnie:

- 1) sprawdza, czy osoba zatrzymywana posiada przy sobie broń lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo przedmioty mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przepadkowi, a także urządzenia telekomunikacyjne i teleinformatyczne;
- 2) odbiera broń i przedmioty, o których mowa w pkt 1;

- 3) wykonuje czynności określone w § 2 ust. 1, a funkcjonariusz nieumundurowany także czynności określone w § 2 ust. 2;
- 4) legitymuje osobę zatrzymywaną;
- 5) informuje osobę zatrzymywaną o zatrzymaniu oraz uprzedza o obowiązku podporządkowania się wydawanym poleceniom, a także o możliwości użycia środków przymusu bezpośredniego w przypadku niepodporządkowania się wydanym poleceniom;
- 6) doprowadza osobę zatrzymaną do jednostki organizacyjnej ABW, prokuratury lub jednostki Policji.

§ 15. 1. Funkcjonariusz niezwłocznie po zatrzymaniu osoby:

- 1) informuje osobę zatrzymaną, ustnie lub pisemnie, o prawie:
 - a) wniesienia zażalenia na zatrzymanie do sądu rejonowego właściwego dla miejsca zatrzymania lub prowadzenia postępowania,
 - b) żądania powiadomienia osoby najbliższej lub innej wskazanej przez zatrzymanego osoby, pracodawcy lub szkoły o zatrzymaniu,
 - c) skontaktowania się z adwokatem lub radcą prawnym;
- 2) wysłuchuje osobę zatrzymaną na okoliczność zatrzymania;
- 3) sporządza protokół zatrzymania osoby zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego;
- 4) wręcza osobie zatrzymanej, za potwierdzeniem, kopię protokołu zatrzymania;
- 5) na żądanie osoby zatrzymanej podejmuje czynności mające na celu realizację przysługujących jej praw, o których mowa w pkt 1;
- 6) powiadamia właściwego prokuratora o zatrzymaniu osoby.

2. Protokół zatrzymania osoby podpisuje własnoręcznie:

- 1) funkcjonariusz sporządzający protokół;
- 2) osoba, wobec której dokonano czynności objętych protokołem;
- 3) inne osoby uczestniczące w zatrzymaniu.

3. Jeżeli osoba, wobec której dokonano czynności objętych protokołem zatrzymania, lub inne osoby uczestniczące w czynności odmawiają podpisania protokołu lub nie mogą go podpisać, funkcjonariusz sporządzający protokół zaznacza przyczynę braku podpisu w protokole.

4. W przypadku, gdy zachowanie osoby zatrzymanej wskazuje na to, że:

- 1) jest ona pod wpływem alkoholu lub innego podobnie działającego środka,

- 2) jest ona pod wpływem środka odurzającego, substancji psychotropowej lub innego podobnie działającego środka,
- 3) z powodów innych niż wymienione w pkt 1 i 2 ma ona zakłóconą świadomość — funkcjonariusz wykonuje czynności określone w ust. 1 pkt 1 i 4 po ustaniu przyczyn zakłócających świadomość osoby zatrzymanej.

§ 16. W przypadku wniesienia przez osobę zatrzymaną zażalenia na zatrzymanie, funkcjonariusz niezwłocznie przekazuje właściwemu sądowi kopię protokołu zatrzymania osoby wraz z materiałami uzasadniającymi zatrzymanie.

§ 17. Osobę zatrzymaną umieszcza się w pomieszczeniu jednostki organizacyjnej ABW lub jednostki Policji przeznaczonym dla osób zatrzymanych, które jest wyposażone i zabezpieczone w sposób zapewniający bezpieczeństwo tym osobom oraz realizację celu zatrzymania.

§ 18. 1. Funkcjonariusz jest obowiązany zwolnić natychmiast osobę zatrzymaną, gdy:

- 1) ustała przyczyna zatrzymania;
- 2) otrzymał polecenie sądu lub prokuratora;
- 3) w ciągu 48 godzin od chwili zatrzymania nie przekazano osoby zatrzymanej do dyspozycji sądu wraz z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania;
- 4) otrzymał zaświadczenie lekarskie, z którego wynika istnienie przeciwwskazań medycznych do zatrzymania.

2. Funkcjonariusz jest obowiązany zwolnić osobę zatrzymaną również w przypadku, gdy otrzymał informację, że w ciągu 24 godzin od przekazania osoby zatrzymanej do dyspozycji sądu nie doręczono jej postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania.

§ 19. Zatrzymanie osoby dokumentuje się w ewidencji osób zatrzymanych, prowadzonej w jednostce organizacyjnej ABW lub w jednostce Policji, do której osobę zatrzymaną doprowadzono.

Rozdział 5

Przeszukanie osób i pomieszczeń

§ 20. Funkcjonariusz przeprowadza czynność przeszukania osoby i pomieszczenia, w celu:

- 1) wykrycia lub zatrzymania albo przymusowego doprowadzenia osoby podejrzanej o popełnienie przestępstwa, którego ściganie należy do ustawowych zadań ABW,
 - 2) znalezienia rzeczy mogących stanowić dowód w sprawie o przestępstwo, którego ściganie należy do ustawowych zadań ABW, lub podlegających zajęciu w postępowaniu karnym, w którym bierze udział ABW
- jeżeli poweźmie uzasadnione przypuszczenie, gdzie znajduje się osoba podejrzana lub wymienione rzeczy.

§ 21. Funkcjonariusz przystępując do przeszukania:

- 1) wykonuje czynności określone w § 2 ust. 1 i 2;
- 2) okazuje osobie, u której ma nastąpić przeszukanie postanowienie sądu albo prokuratora, nakaz kierownika jednostki organizacyjnej ABW lub legitymację służbową, a na żądanie tej osoby umożliwia odnotowanie danych w nich zawartych;
- 3) informuje osobę, u której ma nastąpić przeszukanie, o celu tej czynności;
- 4) wzywa osobę, u której ma nastąpić przeszukanie, do dobrowolnego wydania:
 - a) broni, innych niebezpiecznych przedmiotów oraz przedmiotów, których posiadanie jest zabronione,
 - b) poszukiwanych przedmiotów bądź wskazania miejsca, w którym ukrywa się poszukiwana osoba;
- 5) informuje osobę, u której ma nastąpić przeszukanie, o przysługujących jej prawach, o których mowa w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego;
- 6) legitymuje osoby znajdujące się w pomieszczeniu;
- 7) informuje osobę, u której ma nastąpić przeszukanie, że otrzyma, na swoje żądanie, postanowienie sądu lub prokuratora w przedmiocie zatwierdzenia przeszukania – w przypadku gdy przeszukanie ma nastąpić na podstawie nakazu kierownika właściwej jednostki organizacyjnej ABW lub legitymacji służbowej funkcjonariusza.

§ 22. 1. Przeszukanie osoby polega na przeszukaniu odzieży i podręcznych przedmiotów tej osoby, w celu znalezienia rzeczy, o których mowa w § 20.

2. Funkcjonariusz dokonuje przeszukania osoby tej samej płci w miejscu niedostępnym w czasie wykonywania czynności dla osób postronnych. Jeżeli dokonanie przeszukania przez funkcjonariusza tej samej płci co osoba poddawana przeszukaniu nie jest możliwe, a czynność musi być przeprowadzona niezwłocznie, przeszukania może dokonać funkcjonariusz płci odmiennej, z uwzględnieniem przepisu art. 23 ust. 6 ustawy.

3. Funkcjonariusz dokonuje przeszukania pomieszczenia lub miejsca, w obecności osoby, u której ma nastąpić przeszukanie, a gdy osoba ta nie może być obecna z powodu jej zatrzymania albo niedającego się odłożyć udziału w innych czynnościach procesowych, funkcjonariusz jest obowiązany przybrać do udziału w przeszukaniu przynajmniej jednego dorosłego domownika lub inną osobę, w szczególności sąsiada, administratora lub właściciela nieruchomości.

§ 23. 1. W przypadku braku możliwości swobodnego wejścia do pomieszczenia, w którym ma nastąpić przeszukanie, funkcjonariusz może dokonać tej czynności przy wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego, w szczególności środków przeznaczonych do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód, w tym materiałów wybuchowych, stosownie do przepisów ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1834 oraz z 2019 r. poz. 15).

2. Środki przymusu bezpośredniego, o których mowa w ust. 1, mogą zostać wykorzystane po wykonaniu czynności, o których mowa w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku:

- 1) o którym mowa w art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej;
- 2) gdy wejście do pomieszczenia, w którym ma nastąpić przeszukanie, ma związek z podejrzeniem popełnienia przestępstwa o charakterze terrorystycznym.

§ 24. W przypadku, gdy osoba, u której dokonuje się przeszukania, usiłuje czynnie lub biernie uniemożliwić przeprowadzenie czynności, w szczególności uniemożliwia dostęp do pomieszczenia lub atakuje funkcjonariusza albo podejmuje próbę zniszczenia rzeczy mogących stanowić dowód w sprawie lub podlegających zajęciu w postępowaniu karnym, funkcjonariusz może użyć właściwych środków przymusu bezpośredniego, stosownie do przepisów ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

§ 25. Z dokonanej czynności przeszukania funkcjonariusz sporządza protokół zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej w przypadku użycia środków przymusu bezpośredniego.

Rozdział 6

Obserwowanie i rejestrowanie zdarzeń

§ 26. 1. Funkcjonariusz podczas wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych realizuje uprawnienie do obserwowania i rejestrowania zdarzeń, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 6 ustawy, gdy jest to niezbędne do wykonywania zadań określonych w art. 5 ust. 1 ustawy.

2. Czynność obserwowania i rejestrowania przez funkcjonariusza zdarzeń zarządza Szef ABW lub upoważniony przez niego funkcjonariusz, określając cel, czas i miejsce wykonania czynności.

3. Czynność obserwowania i rejestrowania zdarzeń przeprowadza się przy użyciu środków technicznych zapewniających niejawné działanie funkcjonariusza.

§ 27. Z przeprowadzonej czynności obserwowania i rejestrowania zdarzeń funkcjonariusz sporządza komunikat, który zawiera w szczególności:

- 1) nazwę jednostki organizacyjnej ABW realizującej czynność;
- 2) czas i miejsce przeprowadzenia czynności;
- 3) cel i opis przeprowadzonej czynności;
- 4) rodzaj użytych środków technicznych;
- 5) podpis funkcjonariusza nadzorującego realizację czynności.

Rozdział 7

Przepis końcowy

§ 28. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

²⁾Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2005 r. w sprawie wydawania osobom poleceń określonego zachowania się, legitymowania, zatrzymywania, przeszukania, kontroli osobistej, przeglądania bagaży i sprawdzania ładunku oraz rejestrowania zdarzeń przez funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (Dz. U. poz. 733 oraz z 2017 r. poz. 2405), które traci moc na podstawie art. 15 pkt 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2399) z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przeprowadzania i dokumentowania niektórych czynności przez funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zwany dalej „projektem”, stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego z art. 23 ust. 10 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2018 r. poz. 2387, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o ABW oraz AW”.

Konieczność wydania nowego rozporządzenia Rady Ministrów wynika z faktu, iż na mocy art. 7 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2399) wymienione powyżej upoważnienie ustawowe z art. 23 ust. 10 ustawy o ABW oraz AW otrzymało nowe brzmienie. Przedmiotowa nowelizacja ustawy jest konsekwencją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 grudnia 2017 r. sygn. akt K 17/14 (Dz. U. poz. 2405). Stosownie do art. 15 pkt 5 tejże nowelizacji obowiązujące rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2005 r. w sprawie wydania osobom poleceń określonego zachowania się, legitymowania, zatrzymywania, przeszukania, kontroli osobistej, przeglądania bagaży i sprawdzania ładunku oraz rejestrowania zdarzeń przez funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (Dz. U. poz. 733 oraz z 2017 r. poz. 2405), zwane dalej „obowiązującym rozporządzeniem”, zachowa moc do czasu wejścia w życie projektowanego rozporządzenia Rady Ministrów.

Zgodnie z § 1 projektu, projekt ten określa szczegółowe warunki przeprowadzania i dokumentowania przez funkcjonariusza ABW czynności:

- 1) wydawania osobom poleceń określonego zachowania się;
- 2) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości;
- 3) zatrzymywania osób w trybie i w przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego;
- 4) przeszukiwania osób i pomieszczeń w trybie i w przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego;
- 5) obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom.

Katalog czynności wymienionych w § 1 projektu, w odróżnieniu od katalogu z § 1 obowiązującego rozporządzenia, nie obejmuje kontroli osobistej, a także przeglądania zawartości bagaży i sprawdzania ładunków lub bagażu. Zgodnie bowiem z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 grudnia 2017 r. sygn. akt K 17/14 ograniczenie konstytucyjnych wolności i praw musi stanowić materię ustawową, a regulacje ustawowe w tym zakresie muszą być zupełne i precyzyjne. Dlatego też sprawy związane z kontrolą osobistą, a także przeglądaniem zawartości bagaży i sprawdzaniem ładunku zostały uregulowane w ustawie o ABW oraz AW odpowiednio w art. 23a i w art. 23b.

§ 2 projektu stanowi o czynnościach, które podejmuje funkcjonariusz ABW (z podziałem na czynności, które podejmuje funkcjonariusz umundurowany albo nieumundurowany) przystępując do przeprowadzania czynności wymienionych w § 1 projektu. Obowiązujące rozporządzenie nie dokonywało w tym zakresie rozróżnienia na czynności podejmowane przez funkcjonariuszy ABW umundurowanych i nieumundurowanych.

§ 3 projektu wprowadza nowe rozwiązanie, polegające na określeniu sposobu postępowania funkcjonariusza ABW w przypadku ujawnienia w toku wykonywania czynności, o których mowa w § 1 projektu, przedmiotów stwarzających niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia. Analogiczne rozwiązanie wprowadzono w § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 2019 r. w sprawie wykonywania

niektórych uprawnień przez funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. poz. 156), zwanego dalej „rozporządzeniem dotyczącym Straży Granicznej”.

W § 4 projektu określono, iż przeprowadzanie przez funkcjonariusza ABW czynności wymienionych w § 1 pkt 3 i 4 projektu w stosunku do:

- 1) uwierzytelnionych w Rzeczypospolitej Polskiej szefowie przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych,
 - 2) osób należących do personelu dyplomatycznego tych przedstawicielstw,
 - 3) osób należących do personelu administracyjnego i technicznego tych przedstawicielstw,
 - 4) członków rodzin osób wymienionych w pkt 1-3, jeżeli pozostają z nimi we wspólnocie domowej,
 - 5) innych osób korzystające z immunitetów dyplomatycznych na podstawie ustaw, umów lub powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych,
 - 6) kierowników urzędów konsularnych i innych urzędników konsularnych państw obcych,
 - 7) osób zrównanych z nimi na podstawie umów lub powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych
- regulują przepisy ustawy - Kodeks postępowania karnego.

§ 7 projektu określa sposób dokumentowania przez funkcjonariusza ABW wydania osobie polecenia określonego zachowania się w przypadku, gdy zakres i cel przeprowadzenia tej czynności dotyczy:

- 1) realizacji ustawowych zadań ABW;
- 2) uniknięcia bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa osób i mienia, gdy jest to niezbędne do sprawnego i zgodnego z prawem wykonywania czynności wymienionych w pkt 1 albo uniknięcia zatarcia śladów przestępstwa.

W § 9 ust. 1 pkt 4 projektu wprowadzono możliwość ustalenia tożsamości osoby legitymowanej na podstawie dokumentu elektronicznego, o którym mowa w art. 19e ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 700, z późn. zm.), który na żądanie funkcjonariusza został odpowiednio okazany lub przekazany celem potwierdzenia integralności, pochodzenia i ważności tego dokumentu elektronicznego. Analogiczne rozwiązanie przewiduje § 4 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia dotyczącego Straży Granicznej.

W § 14 ust. 1 projektu określono sposób postępowania funkcjonariusza ABW przy zatrzymywaniu osoby. W § 14 ust. 2 projektu określono zaś sposób postępowania funkcjonariusza ABW przy zatrzymywaniu osoby, co do której z posiadanych informacji lub okoliczności faktycznych wynika, iż może posiadać broń lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia. Analogiczne rozwiązanie obowiązuje w § 9 ust. 3 rozporządzenia dotyczącego Straży Granicznej.

W § 15 ust. 4 projektu określono, iż przypadku gdy zachowanie osoby zatrzymanej wskazuje na to, że jest ona pod wpływem alkoholu, środka odurzającego lub innego podobnie działającego środka albo że z innych powodów ma ona zakłóconą świadomość, funkcjonariusz ABW poucza ją o przysługujących jej prawach oraz wręcza kopię protokołu zatrzymania dopiero po ustaniu przyczyn zakłócających świadomość osoby zatrzymanej. Zbliżone rozwiązanie obowiązuje w § 10 ust. 5 rozporządzenia dotyczącego Straży Granicznej.

W § 21 pkt 3 lit. a nałożono na funkcjonariusza ABW obowiązek wezwania osoby, u której ma nastąpić przeszukanie, do dobrowolnego wydania broni, innych niebezpiecznych przedmiotów oraz przedmiotów, których posiadanie jest zabronione.

W § 23 określono, iż w przypadku braku możliwości swobodnego wejścia do pomieszczenia, w którym ma nastąpić przeszukanie, funkcjonariusz ABW może dokonać tej czynności przy wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego, w szczególności w postaci środków przeznaczonych do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód, w tym materiałów wybuchowych.

§ 26 i § 27 stanowią o obserwowaniu i rejestrowaniu zdarzeń. Projektowane przepisy są analogiczne do przepisów obowiązującego rozporządzenia.

Proponuje się, aby projekt wszedł w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Przedmiot projektowanej regulacji pozostaje poza zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt nie wywiera wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców. Projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, z późn. zm.).

W stosunku do projektu nie była dokonywana ocena OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przeprowadzania i dokumentowania niektórych czynności przez funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Kancelaria Prezesa Rady Ministrów Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Maciej Wąsik, Sekretarz Stanu w KPRM</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Departament Bezpieczeństwa Narodowego KPRM, tel. 226947524 Biuro Prawne ABW</p>	<p>Data sporządzenia 8.05.2019 r.</p> <p>Źródło: upoważnienie ustawowe art. 23 ust. 10 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2018 r. poz. 2387, z późn. zm.).</p> <p>Nr w wykazie prac: RD 520</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność wydania projektowanego rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przeprowadzania i dokumentowania niektórych czynności przez funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego wynika z faktu, iż na mocy art. 7 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2399) upoważnienie ustawowe z art. 23 ust. 10 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu otrzymało nowe brzmienie. Ustawa z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw jest konsekwencją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 grudnia 2017 r. sygn. akt K 17/14 (Dz. U. poz. 2405). Zgodnie z wymienionym wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego ograniczenie konstytucyjnych wolności i praw musi stanowić materię ustawową, a regulacje ustawowe w tym zakresie muszą być zupełne i precyzyjne. Dlatego też sprawy związane z kontrolą osobistą, a także przeglądaniem zawartości bagaży i sprawdzaniem ładunków lub bagażu, uregulowane dotychczas w obowiązującym rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2005 r. w sprawie wydania osobom poleceń określonego zachowania się, legitymowania, zatrzymywania, przeszukania, kontroli osobistej, przeglądania bagaży i sprawdzania ładunku oraz rejestrowania zdarzeń przez funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (Dz. U. poz. 733 oraz z 2017 r. poz. 2405), zostały przekazane do uregulowania w ustawie o ABW oraz AW (odpowiednio w art. 23a i w art. 23b). W związku z tym zmianie uległo brzmienie upoważnienia ustawowego do wydania projektowanego rozporządzenia Rady Ministrów, zawartego w art. 23 ust. 10 ustawy o ABW oraz AW.

Stosownie do art. 15 pkt 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2399) obowiązujące rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2005 r. w sprawie wydania osobom poleceń określonego zachowania się, legitymowania, zatrzymywania, przeszukania, kontroli osobistej, przeglądania bagaży i sprawdzania ładunku oraz rejestrowania zdarzeń przez funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego zachowa moc do czasu wejścia w życie projektowanego rozporządzenia Rady Ministrów.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów określa szczegółowe warunki przeprowadzania i dokumentowania przez funkcjonariusza ABW czynności:

- 1) wydawania osobom poleceń określonego zachowania się;
- 2) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości;
- 3) zatrzymywania osób w trybie i w przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego;
- 4) przeszukiwania osób i pomieszczeń w trybie i w przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego;
- 5) obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom.

Katalog wymienionych powyżej czynności przeprowadzanych i dokumentowanych przez funkcjonariuszy ABW został zawarty w § 1 projektowanego rozporządzenia Rady Ministrów. Katalog ten nie obejmuje jednak, w przeciwieństwie do obowiązującego w tym zakresie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2005 r. w sprawie wydania osobom poleceń określonego zachowania się, legitymowania, zatrzymywania, przeszukania, kontroli osobistej, przeglądania bagaży i sprawdzania ładunku oraz rejestrowania zdarzeń przez funkcjonariuszy Agencji

pozostałe jednostki (oddzielnie)											
Źródła finansowania											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie wpłynie na zwiększenie wydatków lub zmniejszenie dochodów jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.										
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe											
Skutki											
Czas w latach od wejścia w życie zmian	0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)				
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							Nie dotyczy			
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							Nie dotyczy			
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							Nie dotyczy			
	(dodaj/usuń)										
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy									
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie dotyczy									
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Nie dotyczy									
	(dodaj/usuń)										
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	Nie dotyczy									
	(dodaj/usuń)										
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe. Projekt nie będzie oddziaływał na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.										
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu											
X nie dotyczy											
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy										
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:										
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy										

Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ inne:		
Omówienie wpływu	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na ww. obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Wykonanie przepisów przedmiotowego projektu rozporządzenia Rady Ministrów nastąpi w dniu jego wejścia w życie.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ze względu na przedmiot regulacji nie jest przewidziana ewaluacja projektu rozporządzenia, tym samym nie przewiduje się stosowania miernika dla tej ewaluacji.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak załączników		